

Αρ. Φακ: 02.15.004.060.001, 02.15.003.002

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ(Screening) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2015**

**ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «DOMOKOS QUARRIES
LTD»**

Περιγραφή του έργου:

Το προτεινόμενο έργο αφορά προτεινόμενη επέκταση των λατομικών δραστηριοτήτων της εταιρείας DOMOKOS QUARRIES LTD και χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Βορόκληνης της Επαρχίας Λάρνακας, στο τεμάχιο 1453 με Φύλλο Σχέδιο (Φ/Σχ): 41/17. Το συνολικό εμβαδόν του υπό μελέτη τεμαχίου είναι 597,665m². Η συνολική έκταση που θα αξιοποιηθεί για λατομικές δραστηριότητες, θα είναι της τάξεως του 17% σε σχέση με τη συνολική έκταση του τεμαχίου. Ο αιτούμενος χώρος, βρίσκεται στα ανατολικά του υφιστάμενου χώρου λατόμησης της εταιρείας (τεμάχια 13 και 17 με Φύλλο Σχέδιο (Φ/Σχ): 41/17). Η προτεινόμενη επέκταση για το υφιστάμενο λατομείο της εταιρείας DOMOKOS QUARRIES LTD σκοπό έχει την εξόρυξη ασβεστιτικού ψαμίτη διάφορων κοκκομετρικών κλάσεων. Η εξόρυξη του υλικού θα γίνεται με μηχανικά μόνο μέσα. Δε προβλέπεται η χρήση εκρηκτικών υλών και η εξόρυξη θα γίνεται μόνο επιφανειακά με μηχανικά μέσα (εκσκαφείς και προωθητές γαιών). Το εξορυσσόμενο υλικό θα φορτώνεται σε φορτηγά οχήματα και θα μεταφέρεται στο τριβείο-σπαστήρα όπου θα γίνεται θρυμματισμός και διαβάθμιση σε κοκκομετρικές ταξινομήσεις και τέλος το πλύσιμο της άμμου.

**Σχέση με Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
«Περιοχή Κόσιης – Παλουρόκαμπου» (CY6000009):**

Η προτεινόμενη επέκταση των λατομικών δραστηριοτήτων εντοπίζεται νότια του ανατολικού άκρου της προστατευόμενης περιοχής ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης – Παλουρόκαμπου» (CY6000009). Το βόρειο άκρο της προτεινόμενης επέκτασης εφάπτεται για περίπου 60 μέτρα με τη ΖΕΠ.

Λόγω της εγγύτητας με την προστατευόμενη περιοχή, διεξάγεται προέλεγχος (screening) για διαπίστωση κατά πόσο το έργο δύναται να επηρεάσει την προστατευόμενη περιοχή και τα αντικείμενα προστασίας της.

Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000

«Περιοχή Κόσιης – Παλλουρόκαμπου» (CY6000009):

Η ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης - Παλλουρόκαμπου», συνολικής έκτασης 3,720 εκτάρια, αποτελείται από εκτεταμένες πεδιάδες στις οποίες παρεμβάλλονται λοφώδεις περιοχές και καλύπτονται κυρίως από ένα μωσαϊκό φρυγανικής βλάστησης και καλλιεργείων. Εντός της περιοχής εντοπίζονται απότομες βραχώδεις πλαγιές ή απότομες αργιλώδεις πλαγιές που δημιουργούν μικρά φαράγγια. Η σημασία αυτής της περιοχής οφείλεται στην παρουσία εκτεταμένων εκτάσεων αδιατάρακτης φρυγανικής βλάστησης, στην περιορισμένη οδική πρόσβαση και στις μικρές ανθρωπογενείς παρεμβάσεις και υποδομές που έχουν δημιουργήσει ένα σχετικά αδιατάρακτο οικοσύστημα και ένα σημαντικό θύλακα άγριας πανίδας και χλωρίδας.

Η περιοχή χαρακτηρίστηκε ως ΖΕΠ για τα πουλιά σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας για τα Πουλιά 2009/147/ΕΚ.

Τα έξι είδη χαρακτηρισμού της περιοχής είναι τα ακόλουθα:

- Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*),
- Κράγκα, (*Coracias garrulus*),
- Τρουλλουρία (*Burhinus oedicephalus*),
- Μαυροτράσηλος (*Melanocorypha calandra*),
- Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και
- Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)

Τα παραπάνω είδη πτηνών περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/ΕΚ) και αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς. Επίσης, στη περιοχή παρατηρούνται άλλα 24 είδη του ίδιου Παραρτήματος, ενώ εμφανίζονται άλλα 62 είδη στην ΖΕΠ. Συνολικά στη ΖΕΠ έχουν καταγραφεί 91 είδη πτηνών εκ των οποίων τα 40 φωλιάζουν στην περιοχή.

Επιπρόσθετα, η προστατευόμενη περιοχή είναι από τις λιγιστές περιοχές της Κύπρου που ίσως να υποστηρίζει αναπαραγωγικό πληθυσμό της Πουρτάλλας (*Pterocles orientalis*), είδος για το οποίο δεν έχει επιβεβαιωθεί η φωλεοποίηση στην Κύπρο από τη δεκαετία του 1970.

Οι στόχοι διατήρησης για τη ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης - Παλλουρόκαμπου» είναι οι ακόλουθοι:

Α. Διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, προστατεύοντας τα κατάλληλα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού: Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*), Κράγκα, (*Coracias garrulus*), την Τρουλλουρία (*Burhinus oedicnemus*), τον Μαυροτράσηλο (*Melanocorypha calandra*) και τα δυο ενδημικά είδη της Κύπρου: τη Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και τον Τρυπομάζη (*Sylvia melanothorax*).

Β. Διατήρηση της παρουσίας των φωλεάζοντων αλλά και των μεταναστευτικών και διαχειμαζόντων πληθυσμών των ειδών που ανήκουν ή όχι στο Παράρτημα Ι, με επίκεντρο τα ακόλουθα είδη: Τζάνος (*Falco peregrinus*), Πελλοκατερίνα (*Vanellus spinosus*), Νυκτοπούλλι (*Caprimulgus europaeus*), Τρασηλούδα (*Calandrella brachydactyla*), Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*), Γυπογεράκα (*Milvus migrans*), Βαλτοσιάχινο (*Circus aeruginosus*), Ορνιθοσιάχινο (*Circus cyaneus*), Ασπροσιάχινο (*Circus macrourus*), Καμποσιάχινο (*Circus pygargus*), Κιρκινέζι (*Falco naumanni*), Κεφαλάς (*Lanius collurio*), Σταχτοκεφαλάς (*Lanius minor*) και Δακκαννούρα (*Lanius nubicus*).

Γ. Παρακολούθηση της περιοχής της ΖΕΠ ούτως ώστε να εξακριβωθεί αν το είδος *Pterocles orientalis* (Πουρτάλλα) φωλιάζει στην περιοχή.

Δ. Δημιουργία και ενίσχυση της υποστήριξης για τη διατήρηση της ΖΕΠ από την τοπική κοινωνία και το κοινό γενικότερα, μέσω ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επισκεπτών στην περιοχή αλλά και με την ενθάρρυνση και στήριξη της έρευνας.

Αξιολόγηση επιπτώσεων από το προτεινόμενο έργο:

Το υφιστάμενο λατομείο λειτουργεί στην περιοχή του ανατολικού άκρου της προστατευόμενης περιοχής εδώ και 25 χρόνια και μικρό μόνο μήκος της προτεινόμενης επέκτασης (περίπου 60 μέτρα) θα εφάπτεται με τα όρια της προστατευόμενης περιοχής. Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη επέκταση εφάπτεται με την υφιστάμενη λατομική εκμετάλλευση στην περιοχή και σε αυτή θα πραγματοποιηθούν μικρής κλίμακας λατομεύσεις, χωρίς εκρήξεις και χωρίς μεγάλη οχληρία και θορύβους μεγαλύτερους από τους ήδη υφιστάμενους. Ως εκ τούτου δεν αναμένονται επιπρόσθετες επιπτώσεις στα είδη της Οδηγίας για τα Πουλιά από το προτεινόμενο έργο.

Συμπέρασμα:

Η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν θα επηρεαστούν τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα / χαρακτήρας της ΖΕΠ «Περιοχή Κόσιης – Παλουρόκαμπου» και μπορεί να προχωρήσει για περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [N.127(I)/2018].

Τομέας Προστασίας της Φύσης και της Βιοποικιλότητας

Οκτώβριος 2023